

Бернд Улбрих

Планета от клас Земя

Откъде е този грохот? Може би буря?

Хладна влага се разля по голотата му. Господи, та той лежеше в прибор! Трябваше да внимава да не се удави.

Далечният тътен се усили. Някакво течение го поде, обгърна тялото му, хвърли го срещу скалата. Безсилни, ръцете му се простряха към нея, напипаха влага и хлъзгавина. Свлече се обратно в тъмнината, която изолираше сетивата му от външния свят. Бушуващият ураган повдигаше и потапяше безволево му тяло.

Не!

Един глас каза:

– Идва на себе си.

– Пулс?

– Седемдесет и две.

– Кръвно налягане?

Отговорът се загуби в шума на вълните.

– Енцефалограма?

– Бетаритъмът се увеличава. Да не би да е шок?

– Почакай – след пауза, чиято продължителност го разтревожи, гласът отсече: – Ще се справи.

Този глас го обезпокои. Не смисълът на думите, а звученето му. Навярно принадлежеше на някого, който го преследва. Нима бягаше от нещо? Откъде тази слабост, тази безпомощност? Чувствуваше се изложен на всичко, като че ли изтощен от безконечна борба. Лъчисто сияние, кратко като миг, просветна в тъмата. Достигнал ли беше целта? Дишайки облекчено, той се остави да бъде повлечен към настоящето.

Грохотът остана назад, застигаше го само далечно бучене. Топлина изсуши лицето му. Реши да отвори очи и се изненада, че успя. Над него се бяха надвесили две лица.

– Здравейте – каза той, – не се ли радвате? – Говоренето го затрудняваше. Но очевидно това беше нормално. Поиска да се усмихне. Не разбра дали му се удаде.

Една особена сериозност правеше лицата и на двамата непроницаеми.

– Помниш ли нещо? – попита мургавият човек над него.

Той гледаше ту единия, ту другия.

– Студено ми е.

– Ще мине – успокои го малкият Джордж.

– Можеш ли да станеш? – Бронзовите ръце на Вандерболт се подпъгнаха под мишниците му и го изправиха. Беше прекалено слаб, за да

се съпротивлява. Изведнъж разбра, че бяхастигнали целта. Целта. Радостта нахлу в крайниците му с вълна гореща кръв. Моментът предразполагаше към големи думи, но той мразеше патетичните речи.

– Какво сте се разбързали толкова? Яденето ли ще изстине?

– Не точно – отговори Джордж, – но и нямаме много време.

– На път сме да се разбием, разбираш ли?

Неподвижното индианско лице на Вандерболт го остави сам със собствения му страх. Затова го ненавиждаше.

– Вярно ли е?

Те го прихванаха, извадиха го от топлата течност, сложиха го на един нар. В тялото му потекоха инфузионни разтвори. Усещаше как сърцето му забива по-силно. Мускулите му се опъваха, кожата гореше огненочервена. Мисълта: „Ние падаме. Падаме – къде?“ като с острие на нож прониза съзнанието му.

Сякаш прочел мислите му, Вандерболт каза:

– Това е планета от клас Земя.

Докато се изправяше, споменът се завърна. Намираше се на борда на космическия кораб „Фотон 1“, който се движеше със скоростта на светлината, първия и единствен от този вид. Заедно с повече от стотина други беше прекарал десетилетия в състояние на анабиоза, замръзнал като буца лед, мъртъв – почти мъртъв. Непонятно бе отново да живее. Непонятно бе да се впусне в такова нещо. За момент го развесели представата, че можеше да се окажес откъснато ухо или крайник. Целта беше постигната. Неговата цел! Те падали? Каква безсмислица.

По-пронизително, отколкото в спомена, далечното бучене достигна до слуха му. Стъпалата поеха нервната вибрация на пода.. Вече не мръзнеше. Но когато си слагаше дрехите, пръстите му трепереха. Лицата, гласовете, въздухът – изглежда, всичко носеше печата на предвещаващото гибел трептене.

– Колко време...

– Около три часа – отвърна Джордж. Гласът му прозвуча неочаквано нежно.

– Но защо...?

Оказа се, че никой не е в състояние да даде сведения за това. Очевидно бе сигурно само едно – автоматиката за събуждане се беше включила прекалено късно. Цялата система за управление на космическия кораб явно се бе намирала в ужасен безпорядък през един доста дълъг период от време. Сега някои от блоковете отново работеха задоволително. Но беше невъзможно да се измъкне информация от запомнящите

устройства за въпросния отрязък от време.

– Невероятно – каза Друнен изтощен. – При десетократен редунданс това е невероятно.

Джордж повдигна рамене.

– По време на полета трябва да се е случило нещо, което надминава въображението ни и всякакви отклонения, някакъв физически ефект, знам ли. Без помощта на запаметяващото устройство едва ли бихме могли да го възстановим.

– Сега би трябвало да мислим за бъдещето – отбеляза Вандерболт. В педантичен ред, сякаш щяха да му потрябват още веднъж, той поставяше употребените инструменти в стерилизатора. В това се криеше някаква безсмисленост, която възмути Друнен.

– Какво ти бъдеще? Грижиш се за надгробен паметник ли?

Той осъзнаваше несправедливостта на думите си, но тяхната лаконична отдалеченост му помогна да овладее страха си. И още една постоянна точка се задържаше сред хаоса на мислите му: „Къде е Монте?“

Вероятно при други обстоятелства горчивият тон не би убягнал на Друнен. Освен това самолетите перманентно бяха готови да поемат шестдесет или седемдесет души. Екипировка, инструменти, хранителни продукти винаги имаше на борда. Космическият кораб постоянно бе с два от тези неунищожими апарати. Натоварени, но с какво?

– Ами с каквото е необходимо – отговори Вандерболт.

Невъзмутимостта на лекаря направи Друнен агресивен. Раздразнен, той наблюдаваше движенията му. Без да мърда някоя друга част на тялото освен ръцете си, Вандерболт сортираше с ритуална отмереност инструменти – един умело конструиран идол. Признанието за собствената завист му отне и сили, и сигурност. Огорчен, притисна ръце о бедрата си.

– Спокойно – каза Вандерболт, – съвсем спокойно. Няма смисъл да се вълнуваме. Няма абсолютно никакъв смисъл.

– Разбираш ли – допълни Джордж, – не сме в състояние да повлияем на хода на нещата. Отвратително дълго време – три часа.

Докато подаваше хранителната паста на Друнен, лекарят продължи:

– Не бива да го схващаш неправилно, когато казвам, че това, дете те събудихме, вероятно е варварщина. – В думите му се съдържаше идиотска нежност, безкрайна доброта.

Друнен не разбра смисъла. В мислите му все още цареше хаос. Изкрещя истерично:

– Вие всички да не сте полудели? – Гласът му пресекна. Трахеята му сякаш зарасна. Дишаше на пресекулки. Нещо горчиво се размеси с пикантния вкус на пастата. Затрепери с цялото си тяло и трябваше да седне.

Скръстил ръце на гърдите си, Джордж се бе облегнал в едно от легките кресла от стоманени тръби и вълнен плат и гледаше втренчено пред себе си, без да вижда нищо. За какво ли мислеше?

Вандерболт отново сортиреше инструменти. Повтаряше, сякаш за да го измъчва, безсмисленото изречение:

– Нищо не можем да направим, освен да чакаме, разбираш ли? Сега чакаме да се спасим. По-късно, опулили очи в чуждо небе, ще чакаме смъртта си. Това е парадоксално, нали?

– Престани!

Без да вдига поглед от занимаието си, лекарят каза:

– Вече мълча.

Това изречение най-сетне отприщи натрупаната в Друнен агресивност. Той се засили и с едно движение на ръката помете стерилизатора от масата. Дрънчащият звън отекна непоносимо.

Мигайки доволно, лекарят захвърли последната ножица върху купчината развалини. Друнен съзря приведения му гръб под престилката, врата, лисия череп, обвит с бронзова кожа. Нищо не потрепваше по него, като че ли беше вече умрял.

С изключение на далечното бучене на двигателите до тях не достигаше никакъв друг шум. Ослушвайки се, Друнен завъртя глава:

– Какво стана с другите? За тях трябва да се грижиш.

Вандерболт повдигна рамене, не отговори.

– Чуй – започна Джордж, без да отмества поглед, – другите....

– Какво стана с тях?

Вандерболт се обърна към него.

– Събудихме се един час по-рано от тебе. По правило ревитализационният процес трае шест часа. На теб ти бяха необходими седем. След три часа ще навлезем в атмосферата на една планета от тази слънчева система. Скоростта е безумно висока.

Погледът на Друнен настояваше той да продължи разказа си. Но Вандерболт само разкри здравите си зъби в самоиронична усмивка.

– Неописуемото щастие да бъдем събудени автоматично се отнася, както ти е известно, само за нас четиримата. Сто и двадесет по шест часа, разделено на четири ревитализационни комплекса... Пресметни сам, не е толкова трудно.

– И всичко това – каза Джордж – е чисто прахосване на енергия, капка в морето. Спирачните двигатели не могат да се справят. При нашата маса и при такава скорост не може да става и дума за промяна на курса. Дори ако „Фотон“ само се докосне до външните слоеве на атмосферата...

– Знаеш ли какво приказваш? – прошепна Друнен.

– Разбира се – възрази Вандерболт, – разбира се, че знае. Най-късно след един час и на тебе ще ти изглежда съвсем ясно и естествено.

– Не – каза силно Друнен, – няма да ми изглежда така, защото не искам.

– Браво – реагира Вандерболт, – идваш бавно на себе си.

Жестокостта на смъртната присъда над сто и двадесет души пречешихе на Друнен да разбере сарказма на лекаря. Другарите му... и така близо до целта.

– Не ние решихме тяхната смърт – обясни Вандерболт, – а неутралната съдба, случайности, закономерности. Вече не е важно как ще го наречем.

Нито един жест, дори най-незначителна мимика или израз на безнадеждност не придружаваше тези думи. Къде беше Земята?

Целият свят беше оборудвал тази експедиция. Не само това ги задължаваше от всички останали възможности... Безпредметно бе да мисли по-нататък.

СЛЕД ТРИ ЧАСА СВЕТЪТ ЗАГИВА. СЛЕД ТРИ ЧАСА ВСИЧКИ СЪРЦА ЩЕ СПРАТ. СЛЕД ТРИ ЧАСА ...

Не трябваше ли вече отдавна да е забелязал колко е малка между другото стойността на познатите съотношения. Това не е първото начинание, с помощта на което човечеството бе създадо дадености и въвело в действие механизми, поставящи под съмнение времето и пространството. Изтърканата фраза за неизчерпаемите човешки възможности погиваше в сумрак, в чакане и очакване на угасването, на избавлението.

Бягаха заради някаква смешна отсрочка. Защо изобщо, помисли си той, защо?

– Какво казваш? – попита Джордж.

– Казах ли нещо? – Той отбягна благите, котешки очи на Вандерболт, в които като пращинка се беше загнездила усмивка, пълна с тъга. Трябваше ли да го каже, трябваше ли да вярва в разбирането им? Съгласно мисията си лекарят щеше да иска да го успокоява. Щеше да използва аргументи, в които принудителната лъжа прозираше и от най-малкото нещо. Господи, защо не можеха да бъдат честни един към

друг?

– Ти лъжеш себе си, Ван, себе си и нас. Съмнявам се в твоето спокойствие. Не вярвам в силата ти. Ти си така обезсърчен и изпълнен със страх, както всеки от нас, с изключение може би на Монте. – Смелостта на думите, звукът на собствения му глас съживиха в него волята. – Мен няма да ме излъжеш. Ясен си ми. Но може би ти тепърва ще се научиш, може би ние всички тепърва ще се научим изкусно да се мамим. Всичко е въпрос на време, нищо повече.

Джордж започна хладно и безстрастно да се смее.

– Ще имаме много време. Един цял живот за нищо.

Нима той щеше да се окаже прав? С безкрайна гордост Друнен беше приел тогава утвърждаването му като участник в първата галактическа експедиция. Беше живял за този миг и за никой друг. Бе правил жертви, но не му бе липсвало нищо. Проста сметка бе движила живота му в тази посока, защото неговият свят му беше познат, неговият път, неговата цел. Виждаше се прозрачен, познаваем за самия себе си. И ето че сега всичко, което беше създал, извоювал, очаквал, свършваше в едно нищо. Какво все още притежаваше стойност? За какво? И какво би станало, ако с лекомисленото си предсказание Джордж се окажеше прав?

– Все още имаме да изпълняваме задача – отбеляза той и докато изговаряше краткото изречение, самоувереността му нарасна. – Дори и там долу да разчитаме единствено на себе си, след нас ще дойдат други, пък било то и след хиляда години. Като се доверяваме на идващите, се доверяваме на себе си.

Вандерболт отговори невъзмутимо:

– На планетата няма интелигентен живот. Знаем само това. Ще бъдем четирима мъже, сами в един изпълнен с опасности свят. Имайки предвид това, не се ли страхуваш? Следващата експедиция би могла да бъде тук най-рано след седемдесет години, в случай че потегли веднага. Но, естествено те ще изчакат поне времето на нашето планомерно завръщане. За кого тогава искаш да играеш ролята на пионер?

Друнен злобно го отмина с поглед.

– Имаш намерение да стоиш със скръстени ръце до смъртта си или до пълното си видиотвяване, така ли?

Джордж се окопоти. Явно му струваше усилие. В миг очите му плахо проблеснаха.

– Ще правим това, което ни харесва, така ли? Когато и да се започне, ние ще се различаваме.

В тясно помещение лежаха накуп сто и двадесет трупа. Хора, които

повече или по-малко означаваха нещо за тях, към които бяха привързани като колеги, приятели, любими. Те възкръснаха пред него, сякаш животът им не беше вече свършил. Видя лицата им! Устните мълвяха беззвучни думи, чийто поток заплашваше да го задуши както тъма. Непонятно далеко съществуваше Земята. Никой никога нямаше да научи за съдбата им. Какъв глупав стремеж да оставиш нещо след себе си, нещо като пътна маркировка. Суетност? Навик? Може би дори човешка гордост? За да оцелее ли си беше втълпил тези фрази? Колко сме зависими все пак от порядките, помисли си той, дори и сега.

Върху малкия екран на бордовата мрежа се появи лицето на командира. Той се усмихваше.

– Както чувам, събудихте го. Значи сме в пълен състав.

– Той е доста бодър – сподели Джордж. – Има вече конкретни планове за остатъка от нашия живот.

– Заслужава благодарност – каза без подигравка Монтеверди. – По-не един, който е оптимист. Той ще ни бъде крайно необходим. Ако при вас всичко е ясно, може да тръгвате. Аз съм почти готов. С останалите дреболии ще убием времето.

– Бих искал да поразгледам командната зала? Имаш ли нещо против?

Монтеверди поклати глава.

– Прави каквото искаш. Ако ни потрѣбваш, ще те извикаме.

Очевидно мислейки, че Друнен е напуснал помещението, той се обърна към лекаря:

– Как го прие?

Вандерболт вдигна рамене, без да се стеснява.

– При такъв тип като него е трудно да се прецени. Смятам за напълно възможно да не е чак толкова добре, колкото се представя.

– Конкретно.

– Склонен е към фразьорство.

– Това не е нещо ново – установи командирът. – Дори и да е така, той ненавижда фразите у другите. Остави го, това ще му помогне.

Без свян лекарят скептично залюля глава. По лъщящия му овал пробягваха потоци светлина.

– Не можеш да го накараш лесно да омекне. Но социалната му анамнеза показва известно еднопосочно развитие. Би трябвало да го държим под око.

– Та това не е никакъв проблем – обади се иронично Друнен откъм вратата. Нарани го не толкова откровеността, колкото мнимото

превъзходство на Вандерболт.

В тишината на коридорите се прокрадваше приглушено бумтене. Въздухът захладя. Стана студен и неподвижен като през слънчева зимна утрин. Отдалече под леда шумеше водопад. Студено му беше. Искаше да избяга от звуците, които, използвайки бумтенето, достигаха до слуха му – леко скриптене на заскрежени езици.

В командната зала се носеше бръмченето на електронно усърдие. Припряно обикаляха светлини в лауреограмите. Светещи вълни повдигаха енергийния стълб нагоре, отново и отново, задействани от организма на космическия кораб. Какво се бе случило?

Не можеше да се установи нито механична повреда, нито функционална дезорганизация. Той провери различни контролни стойности. Всички се изчисляваха безупречно. Записите на запаметяващото устройство съдържаха сведения до едно определено време, няколко дни преди събуждането им. По-назад информацията чувствително се объркваше. На въпроса дали теоретически е възможна величина на смущение, която би могла да повлияе на автономната система, автоматът отвръщаше с мълчание. Едва след известно време на пресекулки дойде отрицателният отговор. Случилото се оставаше загадъчно.

Изтощен от напрежението около безрезултатната игра на въпроси и отговори, той потъна в креслото на командира.

Както преди стотици хилядолетия, човекът отново беше изложен на природните закони беззащитен, още по-безпомощен. Умолително местеше поглед.

На централния екран блестеше голямо колкото череша слънце с цвета на месинг. Пръстът му докосна един сензор. Отдясно на картината се появи синьозелено грахово зърно. Безобидно мъничко, то се въртеше в пространството. Между тях се простираше бездна от милиони километри. Какво изкуство се искаше да улучиш това петънце. Но с ужасяваща точност корабът с бясна бързина се носеше срещу него и никаква сила на света не бе в състояние да промени траекторията на небесните тела.

Стените на командната зала бяха от почти неразрушим материал. Мозъкът, който я ръководеше, управляваше енергии със силата на слънца. Невероятно бързо той правеше изчисления, чиято логика беше неоспорима. Всички жизнени параметри на човека бяха разработени оптимално. И въпреки това...

Светлинни фонтани бликнаха зад прозрачни стени. Тихи, резки се набиha в ухото му. Беззвучно, невидимо кръжаха импулсите като

носителите на унищожението и чакаха да бъдат повикани. Можеше ли да иска от фантазията си по-сполучливо сравнение? Заобикаляше го един самостоятелен, самозадоволяващ се свят, така съвършено измислен, че не се нуждаеше от нищо външно, за да функционира, включително и от него.

Наблюдаваха го очи, изпълнени с ирония. Скърцащи гласове дразнеха слуха му. Откъм болните стени го заливаха температурни вълни. Не беше ли наистина по-добре сега да умре?

Видя Вандерболт с неподвижна физиономия, наведен над него.

Сега бяха само трима. Единодушно щяха да следват заблудението си, цял един живот, щяха да се уморят да изтръгват нищожни радости от чуждия свят чак докато летаргията не угаси и последния остатък от воля. Никои от тях нямаше да възроптае – нито Джордж, нито Монтеверди, за Вандерболт да не говорим. Спасението беше в смъртта – сега и завинаги. Разочарованието от неосъществения му живот зачовърка съзнанието. Каквото и да направи, то с нищо не променяше изхода на събитието. Те се числяха към мъртвите точно толкова, колкото и другите. Тази представа го обви като безкраен мъртвешки саван. Всички познания на неговия живот сега бяха ненужни. Никакъв опит не можеше да го подготви за тази ситуация, а животът му беше поднесъл тъкмо нея. Чувстваше се неспособен да изпълни отредената му роля, гледаше на себе си като товар за Вандерболт, Джордж и Монтеверди.

Какъв организъм представляваха все още четиримата? Каква сила ги движеше напред?

Какво можеха самите те все още да задвижат?

В тях не се криеше нищо друго освен животински страх пред смъртта. Имаше хиляди начини да умреш. Но кой от тях ги очакваше? Дойдоха му наум възвеличаващи примери от историята – мъченици, хора, принесли себе си в жертва, радатели за по-добър живот. Последният им път винаги е бил покрит с непоколебимост и героична смелост. Но те са имали свидетели, дори това да са били само палачите. Никой нямаше да бъде техен свидетел, нито на героизма, нито на безнадеждността.

Неволно хвърли поглед зад себе си. Раздяла ли? С кого, с какво? Там назад не оставаше нищо, към което да е бил привързан. С несигурното намерение да потърси нещо забравено той се измъкна опипом навън.

По коридорите на интервали сновяха студени светлини. Камбанен звън в бяло. Забави крачка, послуша се и последва безмълвният повик.

Тежката преграда се вдигна. И тук същият, почти неразрушим

работен материал, пазещ най-свещеното, замразените души.

Отхвърляйки пригответната предпазна наметка, той влезе с плахи стъпки, сякаш можеше да обезпокои някого. Зад него вратата се затвори безшумно. Припламна синкавобяла светлина. Призрачното потрепване на отраженията отляво и отдясно върху разделените повърхности се движеше редом до него. Дванадесет до края на коридора, по един на всеки номериран квадрат, по пет един върху друг и от двете страни. Не четеше имената. вкочанените пръсти докоснаха един сензор. С леко плъзгане един от квадратите на третия ред долу се избу-та напред и зае два метра от пътеката.

Картината, която го очакваше, му бе позната.

Под една плака с изкуствен топлоизолационен материал лежеше, замразено в светлосиньо, женско тяло. Зад полуотворени бледи устни проблясваха снежнобели зъби. Маркучите, които стърчаха от устата и носа, като че ли бяха от кехлибар. Тя притежаваше онази всяваща страх красота, присъща между другото на умрелите, на които смъртта е огнела всички притеснения и стракове. Коричката от всекидневния грим беше оронена. Под нея за миг се откри лицето, а клепките ѝ му се видяха толкова прозрачни, че едва ли не усети поглед на мразовито-ясни очи. Когато контейнерът се прибра, го налегна угнетяваща мисъл.

Напусна стаята като сомнамбул, натоварен с илюзорната вина за нейната смърт. Какво друго ги беше свързвало освен приятелски, колегиални отношения? И въпреки това му се струваше като че ли току-що си бе взел сбогом с любимата.

– Не можем да го направим. Не можем да я изоставим на съдбата. Как бих могъл да живея по-нататък, как трябва...?

Командирът го викаше. Слабият му глас с мъка си проправяше път от вътрешния джоб. Взе уреда в ръка. Малък като джудже. Монтеверди се усмихваше срещу него.

– Къде скиташ?

– Бях при тях.

– Сам не е добре.

– Може ли да се ускори ревитализацията?

Главата на Вандерболт изникна зад Монтеверди.

– Може – той едва забележимо издаде долната си челюст напред. Очите му, присвити и вторачени, уловиха погледа на Друнен. – Със сигурността да създадеш идиоти или сакати.

– Ела тук – помоли го Монте. – Занимава ни един проблем, по-точно казано, един проект. Смятам, че е необходимо мнението на всички

ни.

– Моето мнение, какво значи това?

– Не може да се обясни с една дума.

Друнен го изгледа недоверчиво. Какво ли пък ще е от такова значение сега?

– Побързай?

– Да, да – отговори той равнодушно, – разбрах.

– Време е да ядеш нещо – дочу гласа на Вандерболт. – Твоят час измина. Не ми създавай непременно повече грижи от необходимото.

За миг се измериха с поглед, после Друнен изключи.

Обзет от илюзията, че със затварянето на вратата подпечатва окончателно измяната към другарите си, той плахо и без да бърза, влезе в хангара. Тук бученето на спирачните двигатели бе ясно доловимо. Миризми на работещи с върхова мощност машини и агрегати го удариха в носа, една близка, пикантно-ароматична смес. Всичко това събуди у него спомен, копнеж по миналото. Миризмите са индикатор на изтеклото време. Органива та музика на двигателите напомняше за края. По странен начин това отново го изпълни със сила. Една малка част от вилнеещите енергии се вля в него и той запристъпва по-сигурно.

Монтеверди изтича насреща му, хвана го за раменете, потупа го по гърба. Очите му блестяха.

– Сега вярвам – извика той, – ти не си призрак. Ти наистина си тук, всичко е на мястото си, всичко функционира. Господи, радвам се, радвам се.

Друнен рядко го беше виждал така размякнат. Вандерболт и Джордж му запригласяха. От радост ли се смееха?

А не беше ли това единствената възможност да повярват в бъдещето, в работата, в една жена, да изпитат радост, да се смеят? Истинският героизъм не се ли състоеше в съхраняването на тази способност? А те трябваше да открият цял един неизследван свят. Трябваше да направят всичко, което е във възможностите им, за да дадат на бъдещите експедиции пример за човешко величие и несломимост. Някога те щяха да дойдат, макар и след хиляда години.

Или трябваше да повярва, че Земята се е отказала от тях? Обезщечени с един паметник? След сто години нито един човек нямаше да си спомня за тях. Дори и да си спомняше, каква полза имаха те от това? Тяхното положение практически ги задължаваше да мислят без всякакъв кич и фразьорство. Те никога нямаше да се върнат. Бяха недостижими. С право можеха да се държат така, сякаш са единствените хора във

Вселената. Те бяха единствени! Не ги ли задължаваше точно това? Какви смешни страхове го нападнаха? Нима имаше от какво да се страхуват още, какво да очакват?

Монтеверди се засмя.

– Сега сме четирима.

– С четирима животът може да бъде много прост – отзова се той. Горчивината му се надяваше на отговор. След като не получи такъв, той обори глава и преплете увисналите си ненужни ръце. В тая поза застина.

Докато седяха, Монтеверди информира Друнен за хода на товаренето. Създаваше му грижи правилното съотношение между научното оборудване и нещата за всекидневна употреба. От тях, по мнението на Друнен, вземаха излишно много. Луксът на отопляемите ботуши му се струваше почти престъпление.

Той се аргументираше, молейки. Трябвало да се отучат от много неща, с които били свикнали. Да си припомнят способности, които хората някога са владеели. Но това, което никога нямало да могат да заместят, бил научният инструментариум, средствата, които действително ще им позволят да водят човешки живот.

Тримата се спогледаха мълчаливо и отново се наведоха над обяда си. Раздразнен, Друнен хвърли приборите. Задкулиското разбирателство между тях събуди недоверието му.

Вандерболт взе думата. Естествено, никой друг не умееше с такава безсърдечна прямота да стига до същината на дадено нещо. Ясно и без заобикалки лекарят каза:

– Бихме могли да спасим един от тях. Тогава ще станем петима.

– Мога да смятам.

– Както знаеш – продължи Вандерболт, – само четиримата най-необходими за управлението на космическия кораб и за процеса на съживяването можеха предварително да бъдат снабдени с автоматични ревитализационни комплекси. По принцип е случайност, че сме четирима мъже. При това и медицинските съображения играеха роля.

Ревът на двигателите като че ли утихна за момент, за да се поднови след това с удвоена мощ. Отчетливият глас на лекаря се съпротивляваше срещу пороя от шумове.

– В замяна бихме могли в един от глисерите да поберем пълен комплект заедно с хладилната камера: една жена срещу този товар.

Погледът на Друнен улови единодушието у другите. Предложението не можеше да го изненада, защото, откакто му беше хрумнала в хладилното помещение, идеята подсъзнателно го преследваше. Колебаше

се с отговора, тъй като примамливостта, обаянието на мисълта още веднъж го притесни едновременно с най-угнетяващата от всички мечти: четирима мъже и една жена.

Монтеверди го изгледа многозначително и приятелски.

– Ние сме четирима мъже. Кое тогава е най-естествено? – Поуталожил силата на погледа си, той продължи: – Необходим ни е поне един човек, чрез който да се обединим и да намерим себе си, както и пътя към себе си. Защото ще ни се струва, че сме изгубени, напълно изгубени. А да ни предпази от това може, струва ми се, само една жена. – Очите му изглеждаха вдлъбнати в масивното, плоско лице, но блясъкът им смекчаваше чертите му. Той вдигна ръце, хвърли поглед към Джордж. – Нуждаем се от минимум материал, безпомощни сме, разнежени. Без закрила ни заплашва незабавна гибел. Трябва да жертвам единия човек. Невъзможно е да вземем две жени. Никога няма да съществува някой, който да докаже правилността на това решение. И все пак за в бъдеще можете да ми отнемете правото да давам заповеди. В момента обаче съм все още ваш командир.

Джордж се удари по бедрата, скочи, направи няколко нервни крачки, върна се.

– Нека да изхвърлим всички боклуци. Трябва да вземем две, най-малко две.

– Бъди разумен – подкани го троснато Монтеверди. – Зависим от минимум земни условия на живот. Не ми се вярва, че ще го понесеш добре, ако трябва да ношуваш гол в клоните на някакво дърво.

Уравновесеният иначе, правещ впечатление едва ли не на муден Джордж стана червен като рак, а ръцете му затрепераха.

– Що за детински пример.

Друнен избухна в смях, но млъкна, като видя погледите на другите, отправени към него.

– Действително ли сте толкова наивни да смятате, че може да живеете според нравствен етос, като че ли сте на Земята? Дали една жена или две, нямам желание да се бия за тях. Не върви.

– Какъв страхливец си само! – изкрещя Джордж. Друнен ехидно се засмя.

– Имам чувството, че искате да си играете на първобитни хора. Всичко принадлежи на всички – жените, както и мечката на шиша.

– Идиот – не се стърпя Джордж, – възрастни хора сме.

За момент Друнен събра мислите си, после сериозно изрази мнението си.

– В часовете, откакто ме събудихте, забелязах в себе си неща, които по-рано никога не бях подозирал. Не мога да се справя с тях. На Земята всичко беше ясно, пътят изглеждаше обозначен, функцията, ролята в живота бяха ясни. Но сега...? На Земята работата беше всичко за мене.

– Да не мислиш, че ние сме си играли на шикалки? – подхвърли Джордж. С подигравателна физиономия Монтеверди, явно укорително, поклати глава.

– Да не би ти да си живял в монашеско уединение? Не знам...

– Какво не знаеш? – попита Друнен възбуден. Погледът му едва забележимо просветна.

– Ако изобщо стане, там ще живеем при изключителни условия. Това, което може би на Земята се случва – една жена, двама мъже или обратно, – това при нашите условия е невъзможно. За да оцелеем в свят, изпълнен с враждебност, трябва да образуваме непоклатимо единство, тоест трябва да ни свързва обща задача. Една жена, като изключим научното оборудване, ще намали жизнената ни субстанция – той изведнъж млъкна, като че ли му се повдигаше от всяка следваща дума.

Мълчаха няколко секунди, после Монтеверди се обади:

– Всички ние трябва да се справим с това, всеки по свой начин. Може би на тебе ти е особено трудно, може би на Ван, може би на Джордж. Кой би могъл да пречени. Не бива да си присвояваш правото да издигаш себе си в култ, като ни диктуваш максимите си.

Друнен усещаше, че е по-добре да не казва нищо повече. Скръсти ръце на гърдите си, сведе поглед, сякаш размишляваше.

– Проблемът е кого да изберем? – Това беше делова констатация, за която никой не можеше да му се разсърди.

Джордж погледна към него. Чертите му като че ли бяха замрели в отчаяние. Търсеше съмишленик. Но как да му помогне?

– Проблемът е по-малък, отколкото си мислиш – каза Джордж. – Запаметяващото устройство е обективна инстанция – той започна пресилено да се смее като над лош виц.

– Джордж – укори го Вандерболт, – нали бяхме единомисленици. Това е оптимален способ.

– Кой ме нарече преди малко страхливец? Ти ли беше, Джордж?

Друнен погледна Джордж право в лицето. Едно мускулче потрепна на него.

– А това какво е? Не е ли страх? Искате да се измъкнете, така ли? Не се решавате сами да играете ролята на съдбата. Надявате се по-късно да се оправдаете с божията присъда. Така или иначе, то си е

самонадеяност. Вашата идея наистина не е соломоновска. Какво ще ѝ кажем, когато тя някога ни попита как сме се чувствали, издавайки смъртна присъда на сто и двадесет души? Бъдете честни, вас не ви засяга конкретната личност. Искате да успокоите съвестта си, нищо повече. Необходимо ви е извинение за собственото ви спасение. Струва ми се, че съм убиец.

Тримата мъже го гледаха мълчаливо. Накрая Вандерболт се обади:

– Страхливци, казваш. Така да е. Но как си го представяш ти това: всеки от нас ще приложи собствената си мярка – спорна, субективна. Тъкмо това, не нещо друго ще ни съсипе накрая.

– Хубаво – намеси се Друнен, – но може би тя няма да иска. Може би ще ни прокллина някога, че не сме ѝ спестили болката. А знаеш ли дали аз няма да ви упрекна? Може да се случи да се отчая или пък да съжалявам, че не съм продължил да спя!

– Кой от нас – попита Монтеверди и съвсем леко повиши глас – ще ше, ако имаше избор, да предпочете смъртта в хладилната камера?

Никой не възрази. Изглежда, всичко беше казано. Друнен предприе последен опит, като възкликна:

– Дори и нашата безизходна ситуация не ни освобождава от изначалния дълг. В състояние сме наистина да решим само един минимум от задачи, но тъкмо това трябва да осъзнаем. Цялото човечество ни гледа. И сега също.

– Млъкни, по дяволите! – изръмжа навъсено Джордж. – Не ни дотягай с тези фрази. Земята загуби нас, ние загубихме Земята. Нямаме повече нищо общо един с друг. Не съществува вече никаква отговорност спрямо Земята. Само на тях – той посочи с пръст към хладилното депо – сме им все още задължени. Нищо друго не е важно освен техният живот. Заради това съм готов да спя и в клоните на някое дърво.

– Джордж – каза Монтеверди, – тук няма някой, който не би те разбрал. Ако можех, щях да взема четири жени, щях да взема всички наши другари. Сам знаеш, че това е невъзможно. Да спял в клоните на някое дърво! Не би трябвало да се отдаваме на романтични представи. Животът там долу ще поиска всичко от нас.

Погледът на Вандерболт настояваше за внимание. Цялата му сила като че ли се съсредоточи около тъмните, ясно очертани устни. Но в думите му не звучеше упрек.

– Досега говорехме за нас, за доверието в морала ни – за секунди усмивка просветли лицето му. – А колко малко зависи от нас как ще се развие всичко. Тя трябва да изпълнява много роли, да ни бъде любима и

приятел, спътник и довереник, обект на любопитство и страст, наше начало и наше бъдеще.

– Това е, извинявай, хубав, но за съжаление теоретичен образ – подигра се Друнен. – Чувството ти за неизбежност е изцяло, от позицията на мъжа. Не трябва ли и ние да представляваме същото за нея? Да попитаме дали няма да ѝ е много да има четирима довереници, да не говорим за четиримата любими. Ще ти се удаде ли да запазиш спокойствие, ако тя спи с всички, единствено с тебе не?

Вандерболт не отговори. Наклони само леко глава, може би в знак на одобрение, може би в знак на размисъл. Друнен не се осмели да наруши тази смиреност.

– Да вървим – обади се след известно време Монте-верди. Джордж кимна колебливо. Командирът определи Вандерболт да наблюдава прехвърлянето на ревитата-лизационното съоръжение. Самият той изтича с Джордж и Друнен в командната зала.

В отекващата пустота на коридорите Джордж каза:

– Животът ни е към своя край. Без Земята животът ни свършва. Не можем повече да я помиришем, да я усетим, да я видим. За да приемем бъдещето, би трябвало да станем още веднъж деца, би трябвало да влезем в онзи свят като деца.

Става сантиментален, помисли си Друнен, а Монтеверди отбеляза снизходително:

– Престани, престани вече.

– Навсякъде е родина – промълви тихо Друнен, – стига човек да има мисия, да живее в общност. Така той може да се чувства като у дома си.

– Нищо не разбираш – възрази Джордж ядосано, – съвсем нищо. Какъв жалък човек си ти.

Ускориха крачка – катастрофата приближаваше като величествена птица, кръжеше около тях и ги стягаше все повече и повече в обръча си.

В командната зала цареше, както и преди самостоятелен живот. Ако човек повярваше на деловитостта, катастрофа нямаше. Светлинни вълни все още се лутаха из залите, звезди обикаляха в лауреограмите. Мозъкът на космическия кароб самовластно издаваше заповеди. Подът се тресеше под стихията, която трябваше да извърши чудото на спасението. Да правиш само възможното – това изискваше божествена програма: боговете се страхуваха от смъртта.

Като че ли се отнасяше за най-простата задача на света, Джордж започна да влага проблема. Набра закодираните лични данни на

четиримата мъже, както и периметрите на планетата, определи категорията на тяхната морална и нравствена проблематика.

Пръстите му пробягваха по бутони и регистри. Тук-там използваше по някоя устна формулировка. Изкуственият интелект слушаше, запаметяваше, сравняваше, анализираше.

Какво ли нямаше да се каже, да се обясни, да се оспори! Не толкова моралните и нравствени стойности на една абстрактна оптимална личност, колкото едно неопределено желание, едно смътно чувство оформи в представата на Друнен картина, която той смутено нарече повеля на реалността. По нейна заръка той се чувстваше призван да формулира мислено качества на характера, които са могли да притежават една Кюри, една Мата Хари, една жена с име Златен лотос или една Жана д'Арк. Образът зад студено-синьото стъкло не приличаше на нито една от тях. Съжаление ли се прокрадваше в мислите му? Превъзбудените сетива го залъгваха с възмущение, с гняв към всеки автомат, който намаляваше техните мечти, тяхната чувственост и тяхната отговорност. Той мислеше, вземаше решения за нея, по нейно поръчение. Изведнъж целият този процес му се стори като самоиздевателство.

На екрана по един твърде недраматичен начин се появи кодов номер, придружен от име. Друнен си спомни. 124/6, Катлин.

– Трябва да е грешка – отбеляза сковано той.

Рухнал вътрешно, Джордж стоеше пред пулта. Изглеждаше още по-малък, още по-невзрачен от друг път.

– Той има нещо против всички.

Друнен му прости упрека. Джордж се беше надявал на друго име. У Друнен трепна още по-силна симпатията, която изпитваше към него. С най-голямо удоволствие би разрушил стената между тях. Но за какво все още имаше време сега?

Не трябваше ли да се откажат от всичко – от оптималните качества на характера, от най-подходящата личностна структура? Не трябваше ли, без да приказват много, да вземат жената на Джордж? Нямаше ли тъкмо в това да се изрази най-дълбоката, привързаност, началото на неразрушимото единство? Замълча, тъй като „повелята на реалността“ го обзе като възбуда и той с готовност ѝ се предаде като на нещо познато.

Защо тъкмо Катлин? Беше ли подходящо едно толкова нежно, мечтателно същество, дребно, с тънки крайници като на дете и като дете непрактична според собственото му мнение. Възможно е да бе имало ситуации, в които тя да е създавала впечатление, че в нея може би се крие много повече – някаква кротка неотстъпчивост, някаква твърда

воля. Но не вярваше на уморения спомен. Та тя дори не беше хубава.

– Правете каквото искате – обяви той навъсено. – Или по-точно, каквото заповяда това нещо тук. – Стори му се, че е излишен, и се отдръпна, като последва Джордж и Монтеверди на разстояние няколко крачки.

Диханието им изпълни помещението с бели облачета. Един до друг, те крачеха между сандъците, от които лъхаше на смърт.

Докато контейнерът на Катлин бавно излизаше напред на пътеката, Вандерболт съобщи, че пренасянето на комплекса е сполучливо. На вестта за Катлин той отвърна само с едно „Добре“, но гласът му прозвуча радостно окрилен.

Затикаха изолирания многократно леден ковчег. Безшумно, сякаш от само себе си, той се плъзгаше между тях, поддържан от малък гравитационен генератор. Един блестящ бял пакет, безформен като бомба.

– По-бързо – шепнеша Монтеверди, – по-бързо.

Пред изхода Друнен спря и изчака, докато сенките им завият на следващия ъгъл – призивът на командира да бързат вече не стигаше до него. Какво искаше още? Изтъпя разсеяно затварянето на вратата, после с педантична акуратност я заключи и запечата. Гласът на Монтеверди го викаше, ругаше, заклинаше.

Той тръгна спокойно, без да бърза.

Задържа се пред вратата на кабината си и се почувства като нашественик. Кой предмет, кой спомен бе всъщност само негов? Влезе с безизразно лице. В седмиците, предхождащи замразяването, тук всичко му бе скъпо. Сега това последно късче Земя му изглеждаше чуждо, отблъскващо. Какво все още го свързваше с него? Като че ли в името на бъдещето беше добре всичко да бъде забравено. Неловка усмивчица изкриви лицето му. Не беше ли пропъждал винаги неприятните спомени като неканени гости? Повече от всякога искаше да бъде човек без минало. Пътят назад беше преграден и той изцяло го покри със забрава.

Погледът му се плъзна по малкото неща, които бяха го съпровождали цял живот, но сякаш не ги забеляза. Какво биха му помогнали те в несигурното бъдеще? Излишен товар.

Още веднъж се обърна, бръкна, без да гледа, в чекмеджето зад вратата. Оръжието прилепваше плътно към мястото си.

На тръгване ръката му погали дръжката.

Когато влезе в хангара, бученето бе направо непоносимо.

Вратата зад него хлопна, отрязва миналото. Товарните люкове на глисерите бяха затворени. Безучастни, роботите стояха в дъното.

– Къде се шляеш? – извика Монтеверди. – След десет минути трябва да сме тръгнали. – Вече бяха сложили предпазните костюми. Ревът на двигателите се носеше като вик при падане в пропаст. Пъхна се в костю-ма. Закопчалките щракнаха.

– Вандерболт, ти и аз ще летим заедно – каза Монтеверди. – Джордж ще поеме пренасянето на Катлин.

Друнен не виждаше причина да му се противопостави, но и не изрази демонстративно съгласието си. Ръкохватките на стълбата устояха на напъна на тялото му. Само напречните летви се поклащаха под тежестта. Сигнал почти до входа, усети странна тишина зад себе си.

Командирът и Вандерболт бяха замръзнали на място. Начинът, по който Джордж свали каската си и непохватно я задържа в ръцете си, както просяк шапката си, въздействаше угнетяващо.

– Какво каза? – попита Монтеверди.

– Аз оставам.

– Ти си се побъркал.

Джордж поклати глава, усмихна се уморено:

– Не можеш да ми заповядаш да го направя.

Потискан въздух се изтръгна от белите дробове на Монтеверди. Теснотата на каската превърна пшкането в хрипящ звук.

– Помисли ли – попита Вандерболт без упрек, – че ще се нуждаем от всяка ръка и че всяка мисъл ще ни бъде ценна? Толкова сме малко, че всеки от нас струва стократно. Ще ни липсваш.

Джордж сведе поглед. Но зад чертите му прозираше радост, тиха, естествена радост.

– Трябва да остана при нея – каза той. – Не мога другояче. Искам го. Ако изборът беше паднал върху нея, щях да я поделя с вас. Тя щеше да обича всички ви. Познавам я. – Очите му блестяха, като че ли виждаха някаква картина или явление, което оставаше скрито за другите. В този момент невзрачното му лице се оживи като пустинен пясък след дъжд. Но после отново помръкна и остави зад себе си само впечатление за измамно отражение.

– Всеки предмет, който ще използвам, всяка хапка, която ще взема, ще ми спомнят за цената, с която съм ги заплатил.

Монтеверди дойде при него, прегърна го.

– Разбери ме, аз нося отговорност за живите. Разбираш ли това?

– Да, разбирам.

Вандерболт го прегърна безмълвно. Последен си взе сбогом с него Друнен. Товар лежеше на плещите му. Бремето на неизказаните думи го

терзаеше. Пожела си мрак, за да може да се измъкне тихичко, или поне слепота. Откупваше ли ги жертвата на Джордж? Нима търгуваха със съвестта си посредством индулгенция? Джордж плащаше лептата. Никому не искаше да бъде задължен. Дори и на един мъртвец.

Без да изчака поканата на Монтеверди, той се обърна кръгом, преодоля бързо разстоянието и се качи на глисера с фаталния, скъпоценен товар. На входа го застигна гласът на командира. Изчаквайки, Друнен се извърна, леко към него.

Спрял по средата на стълбата, Монтеверди му кимна като за поздрав.

– Ти си по-добрият пилот от нас двамата.

– Знам.

– Прощавай!

Размениха по един преценяващ поглед. Друнен го проследи с очи – Монтеверди, с бърза стъпка се приближаваше до втория глисер. С всеки метър, който ги разделяше, той все повече и повече надрастваше страховете и съмненията си. Изправен пред мисията, той ѝ се подчини. Краката му се натъкнаха на ледения ковчег. Съоръжението заемаше целия трюм, влизаше дори в пилотската кабина. За да направи място, Вандерболт бе трябвало да премахне междинната стена и седалката на втория пилот.

Хвърли поглед настрани. Големият мургав череп на Вандерболт почти изцяло изпълваше видимия сектор на носовата кабина. Той бавно обърна главата си към Друнен. Пред дяволската енергия, която излъчваша чертите му, Друнен се почувства слаб. Но внушението трая само секунди, после отново беше в състояние да го наблюдава делово, макар и не без тайна възхита. В ъглите на челото, над ушите, върху извивката на страните и върху издадените напред устни се усещаше някаква вътрешна сила. Тия проклети черни очи, помисли си той. Поглъщат цялата светлина. Като подмолно течение са.

В своята непоколебимост те предлагаха ли му помощ, убежище? Като изтощен до смърт пътник го обзе копнежът да рухне на място от умора, да заспи посред всички устойчиви неща. Къде беше целта, къде беше началото на неговия път?

Залови се за обслужващите агрегати, задвижи енергии, с решителност оживи немия механизъм, раздаде удари, сякаш трябваше да подчини на волята си непокорно животно. Обзе го чувството, че ако не направи нещо, ще се задуши. С дързостта на отчаянието се опитваше да повярва в собствената си сила, да съсредоточи чувствата и мислите си в

една цел – независимо дали с кръсък, с ликуване или със сълзи на очи.

Машината бързо се плъзна покрай Джордж, чиято уста изричаше неразбираеми думи. Всичко хубаво, мислете за мене, не забравяйте другарите, Земята!

Зад него, над него един глас шептеше нещо като: „Не забравяйте никога, никога!“

Вдигна ръка и я държа така, докато Джордж не изчезна от зрителното му поле. Тежката преграда зад глисера се затвори. Последното, което видя, бе червената врата, разделяща хангара от останалото пространство. Зад нея в представата му съществуваха помещения без определени лица.

Монтеверди запита механично дали всичко е наред. Уговориха се за промеждутък от пет секунди. Друнен трябваше да излети втори.

На три метра пред него зейна външната броня. Надупченият със звезди отвор се разшири.

– Как е навън? – Беше гласът на Джордж.

– Навсякъде е същото – отговори Монтеверди. – Звезди, безкраен мрак, също като у дома.

– Странно, какво ли не си въобразява човек – каза Джордж. – Дори и смъртта щеше да ми е по-лека близо до Земята. – Тихо се изсмя. – Излишно е да споменавам, но ние ще умрем в чужд край. Това е ужасно.

– Какво приказваш? – обади се Вандерболт с мек, кадифен глас. – Та ние сме съвсем наблизно. Виждаме тебе и кораба. Ние сме при тебе. Няма чужд край, ако няма и чужди хора. Ти си си вкъщи.

– Благодаря ти, Ван – промълви Джордж.

Една светлинна искра се откъсна от кораба, пламна като лъчезарна звезда.

– Джордж, Джордж! – извика Друнен. – Можеш ли да ми простиш? Прости ни!

– За какво, скъпи мой? Не е толкова трудно да умреш, когато няма какво повече да загубиш.

Тласък притисна Друнен към мекото кресло. Когато погледна в задния екран, видя космическия кораб в цялата му величественост. Два пъти по-дълъг, пред великана се разстиляше плъзгащият се светлинен лъч на спирачните агрегати. Той се потопи в мъждукащия поток от частици. Сияние обливаше от всички страни неузвимото тяло, пречистващ огън закриляше неговото безсмъртие. Като мъгла, като дъжд, като сняг той щеше да се изсипе върху девствени морета и континенти, върху непознати планини и низини.

С лениво превъзходство планетата се тълкаляше срещу него. През пелените от облаци, зеленикавокафяви и пленителни, проблясваха масиви сред един привидно безкраен океан. Уредите не сочеха никакви признаци на цивилизация. Не се откри и спътник на планетата.

Профилите на Ван и Монте едва се сбяха на тесния екран.

– Всичко наред ли е? Друнен кимна.

– Как е Катлин?

Той провери температурата.

– Покачила се е с две десети.

Лекарят притвори клепачи и угрижено повдигна вежди.

– Закарай я невредима долу. Всичко останало е детска игра.

– Но да, боже мой – отвърна възбудено Друнен, – да, да, невредимо ще го закарам съкровището! По дяволите, сърбят ме ръцете – да стъпим на това нещо там под нас и ти... – навреме прекъсна, като забеляза, че това, което искаше да каже, щеше да прозвучи цинично. Не искаше да бъде циничен, а само честен. Искаше да е верен на поведението си, тъй като все още нищо не го заставяше да го промени.

Погледът на Вандерболт не преставаше да проучва и той го избягна. Вече нямаше и следа от космическия кораб. Джордж не беше се обадил повторно. С тъжно облекчение в гласа продължи:

– Разбираш ли, та това е за пръв път – хора да намерят подобна на Земята планета. Планета от клас Земя, лика-прилика на Земята, втора Земя. – Сякаш го обхвана треска.

– Райската градина – отбеляза с овладяна ирония Вандерболт. – Моите поздравления! – Очите му злобно блещукаха. – Какъв глупак си!

Друнен беше щастлив, че полетът изисква цялото му внимание. Автопилотът беше известил за навлизането в атмосферата. Превключи на ръчно управление и провери параметрите на полета на втория глизер. Летяха на дистанция три хиляди километра. От сто и седемдесетия километър надолу разстоянието до повърхността на планетата бързо се стопяваше.

Машините профучаха с боботене над широка водна площ. После пред тях се възправиха масиви и планини, откриха се равнини. Тук-там облаци пушек издаваха наличието на действащи вулкани. Царяха пустота и празнота. Оскъдните признаци на растителност не можеха да оживят гледката.

Намираха се отново сред облаците. На места облачната покривка се разкъсваше и откриваше пейзаж, забулен от прашни повесма. Сивокафява монотонност отнемаше остатъка надежда.

Въздушни вихри разтърсиха машината. Навлязоха в граничната зона на лошото време, макар че нямаше ураган, който да представлява опасност за тях. Глисерите разполагаха с гравитационни генератори, които правеха падането им невъзможно. Но трябваше да се пести енергия.

Сред прашенето на атмосферните изправания Друнен дочу гласа на Вандерболт. Монтеверди възнамеряваше да се измъкне от центъра на вихрушката в южна посока.

По екрана пробягваха цветни светкавици. Друнен прецени местоположението си и видя шанс за себе си на север. Гласът на Вандерболт проникваше все по-слабо. Накрая воят и грохотът надвиха всичко друго.

Самолетът пронизваше сиви парцалени облаци. Двигателите зафучаха по-силно. На един ляв завой Друнен се издигна малко по-нависоко. Наблизо не се виждаха върхове, но той искаше да избегне всеки риск.

Температурата в ковчега на Катлин се беше покачила с два градуса. Този факт определяше, все още неточно, времето на приземяването му. След два-три часа, прецени той, при всички обстоятелства ревитализацията трябва да бъде задействана. Повика Вандерболт, но не получи отговор. Светлата точка на локаторния екран следваше необезпокоявана траекторията си. Междувременно стотици хиляди километри ги разделиха, а Монтеверди продължаваше да завива в голяма дъга на югоизток. Какво ли го караше да прави това? Отдавна трябваше да е оставил центъра на вихрушката зад гърба си.

Друнен взе курс на изток и поиска да обърне на юг. Но лошото време отново го пресрещна. Ураганът трябваше да е променил посоката си. Почувства се изложен на натиска на несигурното бъдеще, на задачите, които стояха пред тях. Изкуственото стабилизиране на глисера щеше да изразходва огромни количества енергия. И без това не изглеждаше Монтеверди и Вандерболт да се нуждаят от помощ. В краен случай им оставаха възможностите на гравитационния стабилизатор. Продължи да следва курс на изток с убеждението, че нищо не можеше да направи за тях.

Чувствителността на локатора на другия глисер почти достигна границата на измервателния обхват. Внезапно движението му спря. После отново се усили и пак спря, като че ли се натъкна на някаква пречка. Друнен се опита отчаяно да установи връзка. За един миг неподвижното петно още се виждаше на екрана, докато накрая колебливо изгасна. Дали бяха се приземили и сега бяха заслонени от планините?

Намираха се откъм тъмната страна. Несъмнено уредите

разрешаваха кацане и без видимост. Но на една непозната планета и най-опитният пилот не би се решил на това без наложителни причини. Нещо беше принудило Монтеверди. Продължаваше да се мъчи да установи отново контакт с тях. Мисълта, че е сам, го накара да настръхне. Хвърли поглед на контейнера, който покровителствено обгръщаше жената, сякаш тя беше виновна. Представата да бъде сам с нея не го развесели особено. Не изпитваше ни най-малко желание да си играе на Адам и Ева. Освен това съзираше под себе си не толкова кичестите цветове на рая, колкото тъмата на ада. Ван, Монте, не може да бъде да сте се блъснали в някой връх, да сте се натъкнали на вулканично изригване или на каквото и да е там. Не може да лежите някъде размазани, мъртви. Вие сте живи, обадете се, живи сте!

Предаде управлението на автопилота. После стана, промъкна се в трюма. Прекара ръка по съоръжението. Вдигна това-онова, провери внимателно с очи. Температурата се беше покачила с няколко градуса. Оставаше дяволски малко време. Поне със съвет да можеше да му помогне Вандерболт. Едно нещо със сигурност му беше ясно – критичната граница настъпваше само след няколко градуса. Щом я достигнеш, автоматът започваше съживяването. Проклинаше инструкторите, които не бяха помислили за такава ситуация: хладилните камери не разполагаха с автономни хладилни устройства. Рискът процесът на съживяване да започне във въздуха беше неизмерим. Само раздрусванията... Той преодоля изкушението да отвори капака, да разгледа лицето ѝ.

Върнал се на мястото си, отново пое управлението. Областта с лоши атмосферни условия беше останала далеч зад него. Направи тесен завои и пое курс на юг. На екрана беше маркирано последното местоположение на изчезналите. Надяваше се, когато навлезе в обсега на предавателя, отново да възстанови връзката. В момента ги разделяха най-малко пет хиляди километра.

Продължи да ги търси все по на юг, но повикванията му останаха без отговор. Температурата в контейнера на Катлин се покачи.

Всяко по-нататъшно отлагане се превръщаше в безотговорна игра с живота ѝ. Какво да прави? Като че ли трябваше да рискува. Да намери площадка за кацане и да включи ревитализацията без Вандерболт.

Глисертът достигна брега на едно море. Дълбоко в сушата се врязваше тесен залив, фиорд като на скандинавско крайбрежие. Мястото му се стори подходяща писта за кацане и излитане. Уредите не засякоха никакви подводни препятствия. На екрана се показа гладка водна повърхност. Тъкмо започна маневрата по приземяването, когато едва доловимо

се чу гласът на Вандерболт. Той достигна до слуха му, накъсван от атмосферни смущения.

– Една... не можахме нищо... огромна сила... твърдо... катас... – Думите ставаха все по-тихи и по-тихи. Заглушаваше ги сподавен и заплашителен шум.

Потискайки отчаянието, Друнен изруга. Би било истинска лудост да излети още веднъж. Трябваше да се погрижи за Катлин при всички обстоятелства. Все пак бяха живи. Над думите на Вандерболт можеше да разсъждава по-късно.

Приземяването бе извършено майсторски. Глисерът спря плътно до брега. Развълнуваната вода се разбиваше в скалите. Отекна свистенето на двигателите. После настъпи тишина. Стори му се, че е пленник. Трескаво укрепи глисера с крайбрежни камъни, след това хвърли котва на дъното. Изпълзя обратно.

Бе необходимо натискането само на едно копче, за да даде ход на съживяването. Облегна се изтощен в креслото. Над него се издигаше звездният свод. Бяха дошли откъм една от тези искрящи светлинни точки. Извиси се на възбог. В близост до него нямаше нищо, никакъв предмет и никаква мисъл. Бъдещето изглеждаше така далечно като някакъв друг живот.

КРАЙ

© 1980 Бернд Улбрих
© 1985 Виолета Тончева, превод от немски

Bernd Ulbrich
Planet der Klasse Erde, 1980

Сканиране и разпознаване: Светослав Иванов, 2007

Публикация:

Бернд Улбрих, Невидимият кръг – сборник с разкази
Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1985 г.
Държавна печатница „Балкан“, София

Съдържание:

Планета от клас Земя
Степен на смущение „Човек“
Невидимият кръг
Недоразумението
Авария
Омагьосаният котарак
Лейтенант Динкли
Оцелелите

Bernd Ulbrich
Störgröße M – Verlag Das Neue Berlin, 1980
Der Unsichtbare Kreis – Verlag Das Neue Berlin, 1977
Der Mann von Anti – Verlag Das Neue Berlin, 1980

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2323>]